

skal indhente en udtalelse fra miljøministeren, før amtsrådet træffer afgørelse om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinien, jf. § 65, stk. 3. Det kan forventes, at denne beføjelse vil blive udnyttet i relation til en række fortidsmindekategorier. Den udtalelse, der afgives i disse sager, vil alene udgøre en sagkyndig vurdering af de arkæologiske og kulturhistoriske forhold, som skal inddrages i afgørelsen og vil således ikke foregribe en stillingtagen til en eventuel klagesag i medfør af § 85.

Baggrunden for forslaget om at overføre kompetencen vedrørende beskyttelseslinierne fra fredningsnævnene til amtsråd og kommunalbestyrelse er et ønske om at forenkle administrationen og indpasse systemet i en enklere myndighedsstruktur, det vil sige stat, amt, kommune. Ved fredningsnævnenes behandling af dispensationsansøgninger fra bygge- og beskyttelseslinierne er der fast praksis for, at amtsrådene anmodes om en udtalelse i sagerne. Deres indstilling følges i hovedparten af sagerne. Administrationen af bygge- og beskyttelseslinierne skal også ses i sammenhæng med den fysiske planlægning og zoneadministrationen, der foregår i kommunalt og amtskommunalt regi.

Administrationen af dispensationer fra beskyttelseslinierne varetages efter lovforslaget af de samme myndigheder, som administrerer planlægningsloven og byggelovgivningen m.v.

Der har været gennemført frikommuneforsøg vedrørende bl.a. bygge- og beskyttelsesliniebestemmelserne. Nordjyllands Amtsråd fik således i 1987 som frikommuneforsøg overført fredningsnævnenes administrative opgaver i henhold til naturfredningsloven bortset fra arealfredninger og dispensationer herfra. Dette betød, at amtsrådet overtog fredningsnævnenes behandling af sager i henhold til naturfredningslovens bestemmelser om byggelinier, jordfaste fortidsminder og almenhedens færdsel og ophold. I lighed med hvad der gjaldt for fredningsnævnene, kan amtsrådets afgørelser påklages til Overfredningsnævnet. I 1989 skete der en udbygning af dette system, idet man vedtog et nyt frikommuneregulativ, hvorefter amtsrådets kompetence overdrages til primærkommunerne i amtet. Sønderjyllands Amtsråd fik i 1990 overført de samme kompetencer som Nordjyllands Amtsråd, men har ikke videredelegeret kompetencen.

Erfaringerne med amtskommunernes administration af disse frikommuneforsøg har været positive. Forsøgene har ikke medført en forøget klage- eller omgørelsesfrekvens af de amtskommunale afgørelser. Forsøgene har endvidere vist, at der har været både tids- og ressourcibesparende fordele forbundet med ordningen. For den enkelte borger har det bety-

det en reduktion i sagsbehandlingstiden, samtidig med at én og samme myndighed nu behandler sagen efter både naturbeskyttelses- og planlovgivningen. Frikommuneforsøgene har således vist, at dispensationskompetencen vedrørende bygge- og beskyttelseslinier har kunnet delegeres til amtskommunerne, uden at det har svækket naturbeskyttelsen.

Den gældende ordning, hvorefter beskyttelseslinierne kan ophæves af miljøministeren for bestemte områder videreføres i princippet, jf. § 69 og bemærkningerne hertil. Ophævelse vil primært være knyttet til vedtagelse af lokalplaner, som mere detaljeret gør op med de forhold, der reguleres med beskyttelseslinierne.

2. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til naturfredningslovens § 46, stk. 1, men er omformuleret redaktionelt og tydeliggjort. Basislinien for beskyttelsen er landvegetationen, d.v.s. at forstrand, rørskov, strandeng og lign. hører til strandbredden. Forbudet mod at foretage ændringer i tilstanden af strandbredder m.v., indebærer i overensstemmelse med opregningen i den gældende lovs § 46, stk. 1, fortsat, at der ikke må placeres bebyggelse (bygninger, skure, master m.v.), foretages ændringer i terrænet, beplantning eller hegning, jf. dog stk. 2, nr. 3, nedenfor. Om affaldsdeponering henvises til bemærkningerne til § 16, stk. 2.

Formuleringen, hvorefter der ikke må foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel, er foretaget som følge af § 12 i lov nr. 138 af 7. marts 1990 om konsekvensændringer af forskellige love som følge af lov om udstykning og registrering i matriklen.

Forbudet gælder fortsat såvel landzone som byzone og sommerhusområder. Men en lang række byområder m.v. er undtaget fra beskyttelseslinien ved bekendtgørelser, og disse områder er fortsat undtaget, jf. bestemmelsen i stk. 2, nr. 7.

Til stk. 2

Bestemmelsen samler de undtagelsesbestemmelser, der findes i naturfredningslovens § 46, stk. 1, nr. 2, stk. 2, stk. 3 og stk. 4, og skal således forstås og anvendes i overensstemmelse hermed og den hidtidige praksis.

Nr. 1. Almindelig landbrugsmæssig drift er undtaget fra forbudet. Ifølge landbrugslovgivningen falder tilplantning, eksempelvis med normansgrøn til ju-